

Notat om eldre og bostøtte

Pensjonistforbundet er en del av Bostøttealliansen og støtter seg til anbefalingene som er lagt frem i Bostøttealliansens utredning gjennomført i 2020 av Menon Economics. Denne utredningen slår fast at taket for inntekt og boutgifter er altfor lave slik de er satt i dag, og er uforholdsmessig lave i forhold til de faktiske inntekter og utgifter som folk har. Dette gjelder også mange pensjonister og eldre, og bostøttestatistikken viser dette tydelig.

Sårbar økonomi og behov for forutsigbarhet

I Norge har de aller fleste pensjonister et godt liv med høy levestandard, stabile inntekter og de fleste eier også sin egen bolig. Dette er ikke et bilde som gjelder alle, det er i dag over 70 000 alderspensjonister som lever under fattigdomsgrensen. De aller fleste er enslige, og har en svært begrenset pensjon å betale sine utgifter med, enten de leier eller eier egen bolig. Likevel er det mange som klarer seg uten bostøtte, enten fordi de eier egen bolig eller har lavere boutgifter enn gjennomsnittet. For om lag 11.000 husstander med eldre er bostøtten i dag en avgjørende støtte for å møte moderate boutgifter.

Bostøttestatistikken tegner et bilde av at de eldste i bostøtteordningen har falt ut, og gjennom de siste ti årene ser vi at gruppen bostøttemottakere blant de eldre har krympet fra om lag 34 000 til ca. 11 000 i dag. Samtidig vet vi at utgiftene til den samme gruppen i perioden har økt kraftig, og at boutgifter generelt har økt mer enn det takene i ordningen åpner for.

Enslige minstepensjonister fikk i mai etterbetalt 4000 kroner som følge av at den årlige satsen for deres pensjon ble økt fra mai 2020. En kjærkommen økning for de som har minst penger å rutte med, men nå viser det seg at etterbetalingen gjør at mange som er avhengige av bostøtte, mister støtten. I statsbudsjettet for 2019 ble det også vedtatt at minste pensjonsnivå, særskilt sats for enslige, skulle økes med 4000 kroner fra 1. september 2019. Da ble det imidlertid vedtatt samtidig at bostøtteregelverket skulle tilpasses, slik at økningen ikke medførte redusert bostøtte for de berørte pensjonistene. Skjermingsvedtaket gjaldt kun i det året, og vi mener det er svært beklagelig at det ikke er vedtatt noen tilsvarende tilpasning av bostøtten denne gangen.

Mange enslige minstepensjonister mistet bostøtten sin i mai, hele 7637 avslag på søknader fra eldre ble gitt i mai. Tall fra Husbanken viser også at gjennomsnittlig utbetalt bostøtte for folk over 67 år i april var på 1838 kroner. Når minstepensjonistene får 4000 kroner i økt pensjon, men mister litt over 1800 kroner i bostøtte, sitter denne gruppen med pensjonister igjen med bare litt over halvparten av pensjonsøkningen, selv om de fortsatt har en inntekt som ligger langt under EUs fattigdomsgrense.

Postadresse:

Pb. 6714 St. Olavs pl.
0130 Oslo

Besøksadresse:

Torggata 15

pf@pensjonistforbundet.no
www.pensjonistforbundet.no

Telefon: 22 34 87 70
Faks: 22 34 87 83

Bankgiro: 9001.05.50202
Org.nr.: 970 323 910

Et ytterligere eksempel fra i år er at svært mange mistet deler eller hele av sin bostøtte også i juni som følge av etterbetaling av økningen i trygdeoppgjøret. I månedene etter har de som mottar bostøtte gjerne fått denne redusert med om lag 500 kroner, altså blir økningene i pensjon spist opp av boutgifter som tidligere har vært avhjulpet med bostøtte.

Pensjonistforbundet mener at dette bildet illustrerer uforutsigbarheten for de med sårbar økonomi. Det er svært urimelig at minstepensjonistene mister hele eller deler av sin bostøtte, også av den grunn at vi i alderdommen ikke har reelle muligheter til å få økt inntekt.

År	Antall bostøttemottakere over 67 år	Gjennomsnittlig inntekt	Gjennomsnittlig boutgifter	Gjennomsnitt utbetalt bostøtte	Utgifter over tak
2010	34186	12435	5170	1749	41,5 %
2011	32942	12933	5197	1703	46,0 %
2012	29294	13355	5435	1649	51,4 %
2013	25512	13696	5743	1617	58,2 %
2014	22048	13914	6070	1594	63,8 %
2015	19159	14138	6382	1551	68,2 %
2016	16184	14352	6671	1521	71,7 %
2017	15075	15038	6957	1581	75,8 %
2018	14283	15475	7197	1591	78,2 %
2019	13950	15886	7435	1644	78,4 %

Tallene i tabellen er hentet fra Husbankens statistikkbank

I 2021 har satsen for minstepensjon blitt løftet, og antall mottakere av bostøtte har falt kraftig. I april var det 12.377 mottakere og i august hadde antall mottaker falt til 11 594. I juni i år, var det kun 5 344 pensjonister som mottok bostøtte som følge av etterbetalingen av økt minstepensjon, noe som oppleves som en straff for de som har minst.

Pensjonistforbundet opplever at det er en manglende evne til å se på helheten i en husholdningsøkonomi når pensjon og trygd reguleres, og vi ber om at ekspertgruppen ser på sammenhenger mellom trygdeytelser, inntekt og bostøtte i deres vurderinger.

Postadresse:

Pb. 6714 St. Olavs pl.
0130 Oslo

Besøksadresse:

Torggata 15

pf@pensjonistforbundet.no
www.pensjonistforbundet.no

Telefon: 22 34 87 70
Faks: 22 34 87 83

Bankgiro: 9001.05.50202
Org.nr.: 970 323 910

Høye strømpriser gir ekstra uforutsigbarhet

Svingende strømpriser er for mange et usikkerhetsmoment som gjør det økonomiske handlingsrommet uforutsigbart, og Pensjonistforbundet er ikke alene om å få henvendelser fra bekymrede medlemmer som ikke har råd til å betale strømregningen når den kommer. I de verste tilfellene blir vi kjent med at folk er tvunget til å slå av elektrisk oppvarming og må fryse.

Selv om Stortinget har gjort rom for å hjelpe flere med strømregningene via bostøtteordningen i enkelte perioder med svært høye strømpriser, så er dette en ordning som ikke er gjort permanent. Dette er derfor ingen trygghet for bostøttemottakere eller andre med svak økonomi som gruer seg til å gå en kald vinter i møte. Vi mener at ekspertgruppen må ta høyde for svingninger i boutgifter som strømbruk og nettleie.

Postadresse:

Pb. 6714 St. Olavs pl.
0130 Oslo

Besøksadresse:

Torggata 15

pf@pensjonistforbundet.no
www.pensjonistforbundet.no

Telefon: 22 34 87 70
Faks: 22 34 87 83

Bankgiro: 9001.05.50202
Org.nr.: 970 323 910